

ת"פ 63480/03/22 - מדינת ישראל נגד אנדריי מרטיניוק

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 63480-03-22 מדינת ישראל נ' מרטיניוק

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל

נגד

הנאשם

אנדריי מרטיניוק

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת פציעה לפי סעיף 334 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 18.3.22 בשעות הערב המאוחרות פגש הנאשם את המתלונן וחבריו, עמם לא הייתה לו היכרות, בפארק בנהריה. החבורה שתתה משקאות אלכוהוליים ולאחר שהתפתח ויכוח על רקע פוליטי עזב הנאשם את המקום ושב כעבור כחצי שעה. במעמד זה תקף הנאשם את המתלונן בכך שהיכה בראשו באמצעות חפץ שטיבו אינו ידוע. כתוצאה מכך התכופף המתלונן ואחז את ראשו באמצעות ידיו, אך הנאשם המשיך להכותו בראשו ובגבו באמצעות החפץ תוך שהוא מקלל וצועק. כתוצאה ממעשי הנאשם נגרם למתלונן חתך באורך 2.5 ס"מ במצח, אשר הודבק בהרדמה מקומית וכן משקפיו נשברו.

2. להשלמת התמונה יצוין שהודאת הנאשם באה אגב הסדר טיעון, במהלך ישיבת גישור בפני, במסגרתו הודה הוא בכתב אישום מתוקן והוסכם בין הצדדים כי המאשימה תעתור לעונש מאסר למשך שמונה חודשים, שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית לרבות פיצוי, בעוד שההגנה תטען באופן חופשי.

תסקיר שירות המבחן

3. לבקשת הצדדים, הוריתי על הפניית עניינו של הנאשם לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר. בתסקיר פורטו בהרחבה נסיבות חייו של הנאשם ומטעמים של צנעת הפרט לא אפרט יתר על המידה את הדברים (ראו: ע"א 6356/20 פלוני נ' מדינת ישראל (21.10.2021)), ובתמצית ייאמר כי הנאשם כבן 56, נעדר עבר פלילי, נשוי ואב לשני בגירים. הנאשם סובל ממצב בריאותי רעוע ולדבריו מאז האירוע סובל מחרדה ודיכאון והחל לקבל טיפול תרופתי. ביחס לביצוע העבירה קיבל הנאשם אחריות, ביטא חרטה והכיר בחומרת מעשיו אך התקשה לזכור את פרטי האירוע ולתארו במדויק. כן הביע נכונות לפצות את נפגע העבירה וציין כי האירוע אינו מאפיין את אישיותו ודפוסי התנהגותו. על

רקע הדברים הללו ההתרשמות הייתה כי ההליך הפלילי הרתיע את הנאשם באופן משמעותי. שירות המבחן התרשם שמדובר באדם נורמטיבי העובד מזה שנים לפרנסתו ומתמודד עם קשיי שפה. צוין כי הסתבכותו בעבירה טלטלה את מצבו הנפשי ואת סביבתו הקרובה וכי רמת המסוכנות ממנו נמוכה. בסיכומו של דבר המליצה קצינת המבחן על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנה במסגרתו ישולב בטיפול פרטני ולאור מצבו הבריאותי והנפשי הומלץ על ענישה בדמות צו של"צ ועונשים נלווים.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. מטעם ההגנה העידו שני עדים שסיפרו על היכרות ארוכת שנים עם הנאשם במסגרת יחסי עבודה, על היותו אדם חברותי ורגוע וציינו שלא נחשפו מעולם לדפוסים אלימים מצדו.

5. ב"כ המאשימה הגיש טיעונים בכתב והשלימם על פה. נטען כי מדובר בעבירה חמורה שכללה שימוש בחפץ וכי הנזק שנגרם למתלון משמעותי. ביחס למתחם הענישה נטען כי בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה יש לקבוע מתחם הנע בין שמונה חודשי מאסר בפועל ועד 20 חודשי מאסר. ביחס לעונש הקונקרטי טענה המאשימה שעברו של הנאשם נקי וביקשה לגזור עונש המצוי ברף התחתון של המתחם, שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות ככל שהנאשם ימצא מתאים, פיצוי ועונשים נלווים. ביחס להמלצת שירות המבחן נטען כי הרקע למעשה נותר עלום ומשכך סברה המאשימה שאין לאמצה.

6. ב"כ הנאשם ציינה כי לאירוע קדם ויכוח פוליטי בין הצדדים וכי המתלוננים קיללו את הנאשם והתגרו בו (הערה: עובדה זו לא צוינה בכתב האישום המתוקן ואתיחס לכך בהמשך). כן טענה הסנגורית שפציעת המתלון הייתה שטחית. ביחס לנסיבות האישיות נטען כי מצבו הבריאותי והנפשי של הנאשם בכי רע, הוא עובד לפרנסת המשפחה מזה שנים רבות והאירוע אינו מאפיין את דפוסיו. נטען שעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות עשוי לפגוע ביכולתו להתפרנס ולשלם את חובותיו והוא אף עלול לאבד את מקום עבודתו. לאור כך ציינה הסנגורית שעל רקע העבר הנקי והמלצת שירות המבחן, יש להקל בעונשו של הנאשם ולהסתפק בענישה שלא תכלול מאסר בעבודות שירות.

7. הנאשם בדברו האחרון ביקש להתנצל בפני המתלון והביע חרטה על מעשיו. כן ציין שמאז המקרה מצבו הנפשי התדרדר.

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

8. במעשיו פגע הנאשם בשלמות גופו, כבודו וביטחונו של המתלון. האירוע אף פגע בערכים מוגנים נוספים כגון שמירה על בטחון הציבור ותחושת המוגנות הכללית של אזרחי המדינה, הנפגעת בשל מעשי אלימות המתבצעים במרחב הציבורי, לא כל שכן על רקע סתמי (ראו: ע"פ 4813/15 מוכלס פלאח נ' מדינת ישראל (22.3.2016)).

9. כאן המקום להתייחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. בכתב האישום המתוקן צוין כי הרקע לאירוע הוא יכוח פוליטי (הערה: הכוונה היא למלחמה שבין רוסיה לאוקראינה שפרצה בסמוך). הנאשם טען כי לאירוע קדמו התגרות וקללות שהופנו אליו, אך הדבר לא צוין בכתב האישום כך שלא ניתן לקבוע שטענה זו הוכחה כנדרש. עם זאת, לאור כך שצוין בכתב האישום שלאירוע קדם יכוח על רקע פוליטי, נראה שניתן להניח שאף הנאשם נאלץ לשמוע דברים שלא היו לרוחו. האירוע לא היה ספונטני אלא הנאשם שב לביתו וחזר שנית למקום כשהוא מצויד בחפץ ששימש להכאת המתלונן. ביחס לחפץ, ראוי לציין שבכתב האישום המתוקן צוין שטיבו אינו ידוע. עם זאת, ראיתי לציין שיש להניח לטובת הנאשם שאין מדובר בחפץ שניתן לראותו "נשק קר" שכן במסגרת הסדר הטיעון נמחקה נסיבה מחמירה זו (ובהתאמה נמחק סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין; ראו: קדמי, **הדין בפלייט, חוק העונשין**, בעמ' 1299 מול ה"ש 73; ע"פ 4930/02 **רפיק גודת עאבד נ' מדינת ישראל** (29.4.2004)). ביחס לנזק שנגרם למתלונן, הרי שהוא אינו מבוטל והוא נזקק לטיפול רפואי שכלל הדבקת החתך בהרדמה מקומית ואף משקפיו נשברו (ראו התמונה ע/1).

10. בעניין מדיניות הענישה אציין שבית המשפט העליון קבע בשורה ארוכה של מקרים שעל בתי המשפט לתרום תרומתם בביעור נגע האלימות הפושה בחברתנו. ראו:

"על בתי המשפט ליתן ביטוי לחומרה שיש לראות בהתנהלות אלימה ובריונית של חברות עבריינים הפוגעות בתחושת הביטחון הבסיסית בחברה, ונטלות את הדין לידיהן. על כן, יש לקבוע ענישה חמורה ומרתיעה בגין מעשים כגון אלו, בתקווה כי יהיה בכך כדי למנוע את הישנותם של אירועים דומים." (ע"פ 5432/20 **מהדי גיהאד קבהא ו-3 אח' נ' מדינת ישראל** (20.12.2020)).

"יש להימנע מגישה סלחנית כלפי עבירות אלימות, ההולכות וגוברות במרחב הציבורי, וזאת על ידי שליחת מסר מרתיע לפיו העונש הראוי בגין יהא מאסר בפועל מאחורי סורג ובריאח" (רע"פ 5128/21 **אחמד סלאמה נ' מדינת ישראל** (15.8.2021)).

11. לצורך המחשת מנעד הענישה בעבירות כגון אלו אפנה לפסקי הדין הבאים, בשינויים המחויבים: רע"פ 3682/22 **אסף גולן נ' מדינת ישראל** (2.6.2022), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות פציעה בנסיבות מחמירות (תוך שימוש בנשק קר) ואיומים ונידון לתשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים. במקרה זה הכה הנאשם במתלונן באגרופים, הצמיד אולר לאוזנו ואיים להרגו. למתלונן נגרמו חתך שטחי בקרקפת ושריוטות מאחורי אוזנו השמאלית. בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם וציין כי "העונש אשר בית משפט השלום גזר על המבקש הולם את חומרת מעשיו, מתחשב כראוי במכלול נסיבות ביצוע העבירה ונסיבות האישיות - ואף מקל במידת מה עמו"; רע"פ 3681/19 **יהב שבתאי נ' מדינת ישראל** (13.6.2019), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת תקיפה הגורמת חבלה (בשונה מעניינו, אך העונש לגבי שתי העבירות זהה) בכך שהיכה את המתלונן עמו עבד במכות אגרופ ובעיטות בעודו שוכב על הרצפה. הנאשם נידון לחודש מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי. ערעורו, שהתמקד בסוגיית ההרשעה, נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור שהגיש; רע"פ 4454/18 **אלעד בוחבוט נ' מדינת ישראל** (12.6.2018), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת פציעה בכך שחבט בראשו ואפו של המתלונן בעודו אוחז פטיש (בו לא נעשה שימוש). למתלונן נגרמו חבלות ראש, חתך בקרקפת ושבר באף. נקבע כי המתחם נע בין 6-24 חודשי מאסר בפועל. הנאשם סרב להשתלב בהליך טיפולי ונגזרו עליו תשעה חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים; רע"פ 4610/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.6.2018), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם

שהורשע בעבירת פציעה ונגזרו עליו חמישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים. במקרה זה היכה הנאשם את המתלונן באגרוף ובבעיטות בכל חלקי גופו, עד שהמתלונן נפל ארצה. למתלונן נגרם שבר בעצמות האף, פצעי שפשופים ופגיעות בגפיים העליונות ובבית החזה.

12. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם העונש ההולם את העבירה בנסיבותיו של מקרה זה נע בין מאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר, בצירוף פיצוי. אדגיש שבקביעת המתחם הבאתי בחשבון את התיקון בכתב האישום לפיו נמחקה הנסיבה המחמירה של שימוש בנשק קר ובהתאמה שונה סעיף האישום לעבירת עוון.

קביעת עונשו של הנאשם

13. חרף העובדה שגבולו התחתון של המתחם אינו כולל מאסר בפועל, אינני סבור שהדבר מוביל באופן אוטומטי לענישה של מאסר מותנה וזאת על אף העבר הנקי ונטילת האחריות. גם במצב דברים זה על בית המשפט לשקול אם יש בעונש זה להשיג את תכליות הענישה ובכלל זה הלימה והרתעה. בעניין ההרתעה אציין שעל רקע גל האלימות הגואה בחברה הישראלית יש ליתן בעת הזו לשיקול זה משקל ממשי.

14. ואולם, הענישה היא לעולם אינדיבידואלית ועל רקע זה בחנתי את העונש הראוי לנאשם. אקדים ואומר כי לאחר בחינת הנתונים סברתי כי נכון במקרה זה לאמץ את המלצות שירות המבחן באופן חלקי, להטיל עונש מאסר קצר בעבודות שירות לצד צו מבחן ופיצוי. אנמק.

15. הנאשם שלפני אינו צעיר. עברו נקי, הוא איש משפחה ועבודה, וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. הנאשם קיבל אחריות למעשיו בהזדמנות הראשונה, היכה על חטא, הפנים את חומרת המעשה ולפי התרשמות שירות המבחן התנהגותו טלטלה את עולמו. שירות המבחן התרשם מאדם נורמטיבי, עובד ומתפקד אשר העבירה שעבר אינה מאפיינת את התנהלותו, הוא גילה אמפטיה כלפי הנזק שנגרם למתלונן וביקש לפצותו. לאור כך העריך שירות המבחן שהסיכון הנשקף ממנו נמוך. כמו כן, הנאשם סובל משלל מחלות ומצוי בטיפול כרוני. האירוע אף הוסיף חומרה למצבו הרפואי וזאת כמשקף במסמכים הרפואיים.

16. לאור נתונים אלו שקלתי אם ניתן להסתפק בצו של"צ (ולו בהיקף נרחב) ובסופו של יום סברתי שאין בכך לבטא נכונה את חומרת העבירה ואת העונש ההולם. לא התעלמתי מהמלצת שירות המבחן ומסיכויי השיקום העולים מהתסקיר ואולם כידוע "הגם שישנה חשיבות לשיקולי השיקום, הם אינם חזות הכול, ובצדם ניצבים שיקולי הגמול וההרתעה" (ע"פ 5376/15 **ניסים ביטון נ' מדינת ישראל** (11.2.2016)). כן נקבע כי לעיתים חומרת העבירה ויתר הנסיבות יביאו למסקנה לפיה "אין בתהליך שיקום, מוצלח ככל שיהיה, כדי לאיין את חומרת המעשים ואת הצורך להעניש את המבקש במאסר מאחורי סורג ובר"ח" (רע"פ 5066/09 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (22.4.2010)). משכך, אף אם קיימים בעניינו של נאשם פלוגי סיכויי שיקום ממשיים, אין חובה להעדיף את שיקולי השיקום על פני יתר שיקולי הענישה (ראו בהשוואה אירוע דומה יחסית בו נדחה האפיק השיקומי חרף הליך שיקום משמעותי: ע"פ 7153/15 **שחר סולומון נ' מדינת ישראל** (11.9.2016)).

17. לדעתי, על רקע חומרת האירוע (הסיבה, הנסיבות והנזק) והצורך בהרתעה בעת הזו, מתחייבת ענישה הכוללת מאסר, כאשר ההקלה לה יזכה הנאשם בשל נתוניו כאמור לעיל, היא שהעונש יהיה לתקופה קצרה וכי יתאפשר לו לשאת בו בעבודות שירות וזאת בצד צו מבחן (להבדל הנורמטיבי-מעשי שבין עונש מאסר בעבודות שירות לבין צו של"צ, ראו: רע"פ 10002/17 מדינת ישראל נ' ניסים מור (18.7.2018), פסקה 27). לא התעלמתי מהטענה לפיה קיים סיכון שהנאשם יאבד את מקום עבודתו באם יאלץ לבצע עבודות שירות. אכן, תוצאה זו תהא קשה עבור הנאשם וזאת על רקע גילו והעובדה שמדובר במקום עבודה בו הוא עובד כעשרים שנה. בעניין זה הציג הנאשם מכתב מהמעביד שאינו מבטא תוצאה וודאית, אם כי אינני מתעלם מסיכון זה. עם זאת, סבור אני שיש להניח ברמת וודאות סבירה שהנאשם לא יאבד את עבודתו בשל היעדרות לתקופה קצרה ואזכיר שהוא שב לעבודתו לאחר תקופת מעצר בת מספר שבועות. כן אציין שמדובר במקום עבודה הכולל עבודה במשמרות כך שיתכן שיתאפשר לנאשם לעבוד אף במהלך תקופת ריצוי העונש.

18. לצורך קביעת משך התקופה הבאתי בחשבון את העבר הנקי, ההודאה בהזדמנות הראשונה, קבלת האחריות, הגיל, הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ולבני משפחתו בשל עונש מחמיר, את המלצת שירות המבחן ואת המצב הרפואי. הבאתי עוד בחשבון את התקופה בה שהה הנאשם במעצר ממש (שלא תנוכה) ובתנאים מגבילים.

19. סיכום הדברים - לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שני חודשי מאסר. הנאשם יישא עונש זה בעבודות שירות החל מיום 8.5.23. ביום זה יתייצב הנאשם במשרדי הממונה- יחידת ברקאי- עבודות שירות שלוחה צפון- מתחם כלא מגידו. מובהר לנאשם כי עליו לבצע את העבודות לשביעות רצון הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העבודות מנהלית והוא יאלץ לשאת ביתרת התקופה בבית מאסר.

ב. צו מבחן למשך שנה. **מובהר לנאשם בלשון פשוטה שעליו לקיים את הוראות שירות המבחן ואם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הצו ולהטיל עליו ענישה נוספת.**

ג. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים כל עבירת אלימות פיזית כלפי גוף האדם.

ד. פיצוי למתלונן, ע"ת מס' 5, בסך 5,000 ₪. הפיצוי ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.5.23 ובכל 1 לחודש שלאחר מכן. מובהר שאין בכך למצות את מלוא נזקיו של המתלונן והוא רשאי להגיש תביעה אזרחית.

המאשימה תמציא בתוך 30 יום למזכירות את פרטי המתלונן ותביא לידיעתו את תוכנו של גזר הדין.

המזכירות תמציא את גזר הדין לממונה למעקב.

הודעה זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתן היום, ו' אדר תשפ"ג, 27 פברואר 2023, במעמד הצדדים.